

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHL Y401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές όμως οφείλουν να έχουν τουλάχιστον τις βασικές γνώσεις γραμματικής και συντακτικού της αρχαίας ελληνικής		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/modules/document/?course=LIT1802		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Αντιλαμβάνεται τον αρχετυπικό ρόλο των *Ιστοριών* του Ηροδότου ως του αρχαιότερου σωζομένου και του μακράν εκτενεστέρου προχριστιανικού πεζού κειμένου· αλλά, κυρίως, κειμένου το οποίο διεμόρφωσε οριστικά την κυρίαρχη εκδοχή για την αρχαϊκή Ελλάδα και τους Περσικούς Πολέμους
2. Εντάσσει τον Αλικαρνασσεά στο ιστορικό του συγκείμενο ώστε να αναγνωρίζει τις οφειλές του στον Όμηρο, τις αφηγηματικές ελεγείες και τους προδρόμους του ιστοριογραφούντες
3. Καταδεικνύει ότι η ενιαία θεώρηση των γεγονότων της εικοσαετίας 499-479 π.Χ. συνιστά ηροδότειο επινόηση και επίτευγμα, θεμελιωμένη στα διαχρονικά βιώματα του ελληνικού ιστορικού υποκειμένου, τον πανελληνισμό και τον αντιβαρβαρισμό
4. Αποδομή τις (μετα)νεωτερικές κατηγορίες κατά του Ηροδότου περί «αφελείας», μειωμένης κριτικής σκέψης, ελληνοκεντρικότητας, ανατολισμού ως προϊόντων αναχρονιστικών προκαταλήψεων

5. Διαλέγεται με τον εύπλαστο αλλά συμπαγή χαρακτήρα της ελληνικής εθν(οτ)ικής ταυτότητας και τις ποικίλες μεταλλάξεις της: από την φυλετική προ(ωτ)οιστορία Δωριέων και Ιώνων μέχρι την πρώτη καταγεγραμμένη προγραμματική φανέρωσή της στην απάντηση των Αθηναίων στον Μαρδόσιο (*αὐτίς δὲ τὸ Ἑλληνικόν, ἐὼν ὄμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἤθεά τε ὁμότροπα* Θ 144 2)
6. Κατανόη ότι ο Ηρόδοτος προσαρμόζει το υλικό των πηγών του (μύθων, γενεαλογιών, κτίσεων πόλεων, μαρτυριών) στην τελεολογία του αφηγήματός του
7. Λαμβάνη υπ' όψει του το στοιχείο της προφορικότητας-παραστασιακότητας των *Ιστοριῶν* όπως προκύπτει από τις δημόσιες αναγνώσεις επιλεγμένων ενοτήτων σε πανελλήνια ή τοπικά ακροατήρια
8. Συνειδητοποιή ότι το ιστορικό αφηγήμα είναι ένα σύστημα κλειστό, αυθαίρετο, αυτονομιοποιούμενο, όπου ο (δημοφιλής) συγγραφέας ορίζει τους κανόνες της ερμηνείας του

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεύει το μάθημα;

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

- 1, Ικανότητα να παρακολουθή την αρχιτεκτονική της ηροδοτείου διηγήσεως - από τα πρώτα «εθνογραφικά» βιβλία μέχρι την εποποιία των Μηδικών - και να ερμηνεύη τις προτεινόμενες εκάστοτε αιτιακές σχέσεις μεταξύ των γεγονότων
2. Δυνατότητα αναδείξεως του διπλού κειμενικού ακροατηρίου των *Ιστοριῶν* (η γενιά των Μηδικών/οι ακροατές/αναγνώστες του Ηροδότου) και του επιδιωκόμενου εκ μέρους του συγγραφέως επιτελεστικού τους ρόλου για την γεωπολιτική του διπολικού ελληνικού χώρου κατά τό δεύτερο μισό του 5^{ου} αι. π. Χ.
- 3, Μαθησιακή ευελιξία ώστε να κατανοηθοῦν επαρκώς οι κειμενικοί μηχανισμοί (ομηρικά διακείμενα, «ιερός πόλεμος», εφηρμοσμένη θεοδικία) μέσω των οποίων υπενθυμίζεται ο (λησμονημένος) αφηρωισμός των Ελλήνων μαχητών των Μηδικών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά ζητήματα

Η ανάδυση ενός φιλελεύθου πνεύματος στην Ιωνία του 6^{ου} αι. π.Χ. και ο μύθος της μεταβάσεως από την «μυθική» στην «ιστορική» θεώρηση του κόσμου

(Πρωτο-)Ιστορικά ποιήματα: Σημωνίδου του Αμοργίνου *Σαμίων Αρχαιολογία* (7^{ος} αι. π.Χ.), Μιμνέρμου του Κολοφωνίου *Σμυρνής* (7^{ος} αι. π.Χ.), Πανυάσσιδος του Αλικαρνασσέως *Ιωνικά* (πρώιμος 5^{ος} αι. π.Χ.)

(Πρωτο-)Ιστορία και η γένεση της πεζογραφίας

Προγενέστεροι του Ηροδότου: Εκαταίου του Μιλησίου *Γενεαλογία, Γῆς περίοδος* (555-485 π.Χ.), Διονυσίου του Μιλησίου *Περσικά*

Σύγχρονοι του Ηροδότου: Χάρωνος του Λαμψακηνού *Αίθιοπικά, Περσικά, Λυβικά, Ἑλληνικά*, Ελλανίκου του Μυτιληναίου *Ἄτθις, Τρωικά*, Ξάνθου του Λυδού *Λυδιακά*, Ἴωνος του Χίου (480-422 π.Χ.) *Χίου Κτίσις, Ἐπιδημιαί*

2. Σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων από τα βιβλία Ε-Θ

Το προοίμιο των *Ιστοριῶν* και η δόμηση της συγγραφικής ταυτότητας

Μακεδονικός λόγος (Ε 17-22)

Η Μεταπολίτευση των Αθηνών: Από τους Πεσιστρατίδες στους Αλκμαιωνίδες (Ε 55-72)

Κυπριακός λόγος (Ε 103-115)

Η Β' Περσική Εκστρατεία και η μάχη του Μαραθώνα (Ζ 94-120)

Η Γ' Περσική Εκστρατεία και η μάχη των Θερμοπυλών (Η 201-233)

Η Τετραλογία των «δημηγοριών» (Θ 140-144)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση δυναμοσημείου και αξιοποίηση του ιστοτόπου του μαθήματος	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Γραπτή τελική εξέταση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. R. Bichler και R. Rolinger *Ηρόδοτος - Εισαγωγή στο έργο του*. Αθήνα 2006 (Καρδαμίτσα)
2. E. J. Bakker, I J. F. de Jong και H. Van Wees (eds.) *Εγχειρίδιο Ηροδοτείων Σπουδών*. Αθήνα 2007 (Μεταίχμιο)
3. D. Asheri, A. Lloyd και C. Aldo *Ηροδότου Ιστορία: Βιβλία Α-Δ Κείμενο και Ερμηνευτικό Υπόμνημα. 2 τόμοι*. Θεσσαλονίκη 2010 (University Studio Press)
4. C. Dewald and J. Marincola (eds.) *The Cambridge Companion to Herodotus* Cambridge 2006 (CUP)
5. E. Irwin and E. Greenwood (eds.) *Reading Herodotus: A Study of the logoi in Book 5 of Herodotus' Histories*. Cambridge 2007 (CUP)
6. N. Luraghi (ed.) *The Historian's Craft in the Age of Herodotus*. Oxford 2007 (OUP)
7. E. Baragwanath *Motivation and Narrative in Herodotus*. Oxford 2008 (OUP)
8. V. L. Provençal *Sophist Kings: Persians as Other in Herodotus*. London and New York 2015 (Bloomsbury Academic)
9. J. Priestley and V. Zali (eds.) *Brill's Companion to the Reception of Herodotus in Antiquity and Beyond*. Leiden and Boston 2016 (Brill)

